

SocioFórum

socĩa

nadácia na podporu sociálnych zmien

ASOCIÁCIA POSKYTOVATEĽOV A PODPOROVATEĽOV VČASNEJ INTERVENČIE

Legionárska 13

831 04 Bratislava

www.socia.sk

Pripomienky k zámeru NP „Dieťa v centre pozornosti“ Efektívnym systémom poradenstva a prevencie k inklúzii a úspešnosti na trhu práce

Predkladá SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, ako člen Asociácie poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie na Slovensku a Nezávislej platformy SocioFórum.

V úvode je potrebné konštatovať, že predchádzajúca diskusia o obsahu a rozpočte projektu priniesla svoje ovocie. Zníženie celkovej sumy projektu z 38 na cca 21 mil. je významné a napriek nižšej sume sa zdá, že VÚDPaP zvýšil počet rôznych výstupov, konkrétnych aktivít a menil aj rozsah cieľovej skupiny.

Rovnako treba oceniť vyššiu kvalitu pripraveného zámeru, čo sa týka zdôvodnení, prístupnenie východiskových analýz, či špecifikácie rozpočtu. Táto skúsenosť len ukazuje, ako dôležité je zámery NP predkladať na diskusie na Komisii MV ale aj ďalších odborných fórach, pretože to môže len pomôcť presnejšie a jasnejšie zdefinovať, čo a prečo je cieľom a ako ho chceme dosiahnuť.

NP má napomôcť implementácii pripravovanej legislatívy viažucej sa k **transformácii poradenského systému**. Táto legislatíva, ešte nie je schválená resp. viete zaručiť, že v legislatívnom procese nenastanú zmeny, ktoré môžu mať vplyv na tento cieľ?

Z predbežne zverejnených zámerov legislatívnej úpravy zatiaľ máme obavy z jej negatívnych dopadov na dve cieľové skupiny

- **detí a ich rodín so zdravotným znevýhodnením alebo rizikom vývoja, vrátane detí od nula rokov,**
- **neštátnych poradenských centier (CPPPaP a ČŠPP).**

Preto aj v tejto súvislosti máme niekoľko nevyjasnených otázok v rámci tohto NP:

1. NP má ambíciu definovať základnú **filozofiu multidisciplinárneho prístupu** a overiť si to v praxi. Toto je veľmi chvályhodná myšlienka. Veľmi dobre jej rozumieme aj v systéme včasnej / ranej starostlivosti o dieťa s rizikovým vývinom alebo zdravotným postihnutím a to hneď od narodenia až po kariérne poradenstvo v dospelosti, ktoré pri tejto cieľovej skupine môžete prísť v neskoršom veku ako 25 rokov.

Preto nám **v multidisciplinárnom tíme (popísané v IA 3) na podporu detí so zdravotným postihnutím chýba sociálny pracovník resp. pracovník sociálnej služby včasnej intervencie.**

Rovnako si myslíme, že vo východiskových dokumentoch na národnej úrovni chýba zákon č. 448/2008 Zz. o sociálnych službách, ktorý okrem iného priamo v §97 zaväzuje k súčinnosti a spolupráci s inými odborníkmi a inštitúciami. Najmä v podpore multidisciplinarity sú pracovníci sociálnych služieb dôležitým článkom napr. pracovníci špecializovaných zariadení pre autistov, včasnej intervencie, rehabilitačných stredísk ale aj komunitných centier či terénnej sociálnej práce, ktorých samotný zámer NP aj spomína.

2. *„Implementovať multidisciplinárny prístup v preventívnej a poradenskej praxi, kde bude dieťa centrom pozornosti“* – stále nám **nie je jasné**, či sa tým prakticky myslí v konkrétnych prípadoch myslí napríklad v prípade ranného poradenstva *„V rámci aktivity 3 sa bude overovať práca s rodinou handicapovaného dieťaťa a multidisciplinárny prístup v ranom poradenstve.“*

Odborní pracovníci viacerých disciplín budú zamestnancami CPP? Kto bude poskytovať terapie? Ako bude zabezpečená spolupráca so sociálnou službou včasnej intervencie?

3. Zadefinovanie cieľovej skupiny v samotnom operačnom programe pre túto prioritnú os (hovorí sa až o deťoch v MŠ a starších) prináša zrejme určité obmedzenia pre NP. Na druhej strane **podpora detí, a ich rodín, od narodenia do nástupu do školského zariadenia** je práve pre rodiny a deti so zdravotným postihnutím alebo rizikovým vývojom absolútne kľúčová. Preto sa nám, podobne ako aj Platforme rodičov detí so zdravotným znevýhodnením, zdá, že **podpora 60 rodičov**, aby boli aktívnejší, informovanejší, spolupracujúcejší a vedeli ako správne používať pomôcky, **nedostatočná**.

Ako budú títo rodičia vyberaní? Ako chcete pokryť túto oblasť, ak ani v súčasnosti nie sú dostatočné odborné kapacity ani dostupnosť? Nie je priestor na intenzívne terapie? Ako sa uvažuje o podpore v teréne, teda priamo v rodine? Neuvažujete o projekte špeciálne zameranom na túto vekovú skupinu, alebo bude podľa vás meniť cieľovú skupinu v OP LZ?

4. „Regionálne projektové centrá, ktoré budú vykonávať odborné, edukačné, výskumné a metodické aktivity v spolupráci s **krajskými CPPPaP a vybranými ČŠPP**“.

Ako budú vyberané, na základe akých kritérií? Akú šancu budú mať neštátne poradne byť zapojené spolupracovať a ich pracovníci zúčastňovať sa na aktivitách NP? Akým spôsobom budú prístupné metodiky, diagnostiky ostatným poradiam nezapojeným priamo do NP?

5. Zámer NP predpokladá, že spojené CPP sa budú môcť uchádzať o podporu EŠIF v **dopytovej výzve**. Ako bude táto podpora prístupná neštátnym poradenským centrom?

Vypracovala: maria machajdíková, 30.9.2018